

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia nieprzystosowania społecznego

Tok studiów 2023/2024–2027/2028

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Warszawie Filia w Rzeszowie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	3
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	-
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny / <u>praktyczny</u>
Rok / Semestr:	3/6
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student przystępujący do nauki przedmiotu powinien dysponować wiedzą z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii dotyczącą zachowań ludzkich. Powinien wykazywać się umiejętnością dostrzegania, analizowania zjawisk społecznych oraz ich interpretacji, a także prezentować postawę zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	30						4	6	60	3
Studia niestacjonarne	10	20						4	6	40	3

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> Wykład problemowy Wykład konwersatoryjny <u>Dyskusja dydaktyczna</u> Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji <u>Metoda projektów</u> Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz

	Analiza źródeł Praca w grupie Debata Inne	
IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student przedstawia i opisuje zjawisko przystosowania i nieprzystosowania społecznego w różnych koncepcjach psychologicznych.	K_W11
P_W02	Student zna w stopniu pogłębionym ujęcia definicyjne zaburzeń osobowości jako przyczyn niedostosowania i problemów w funkcjonowaniu społecznym oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy. Opisuje osobowość psychopatyczną i antyspołeczną.	K_W11
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi rozpoznać problemy nieletnich identyfikując środowisko wpływające negatywnie na dzieci i młodzież. Umie planować i podejmować działania pomocowe w ramach swoich kompetencji z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej zgodnie z praktyką zawodową.	K_U16
P_U02	Student potrafi wykorzystać diagnozę psychologiczną nieprzystosowania społecznego do projektowania działań resocjalizacyjnych	K_U18
P_U03	Student potrafi ocenić istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, adaptacji i niedostosowania, normy i patologii oraz rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia psychologii niedostosowania społecznego.	K_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student prezentuje postawę świadomości złożoności problemów dzieci i młodzieży, ich delikatności w sferze psychicznej i mogących nastąpić negatywnych skutków swoich decyzji, przez co wszelkie czynności podejmuje profesjonalnie z zachowaniem etyki zawodowej.	K_K01
P_K02	Student jest gotów do pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań zawodowych.	K_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Zaburzenia osobowości jako przyczyna problemów adaptacyjnych, niedostosowania i problemów w funkcjonowaniu społecznym. Podstawowa terminologia dotycząca zaburzeń osobowości. Zaburzenia osobowości, ekstremalne stany psychiczne, parafilie. Wprowadzanie zmian poprzez psychoterapię.	P_W01 P_W02
W2	Osobowość psychopatyczna i antyspołeczna. Popęd, afekt i temperament w psychopatii. Relacja z obiektem, mechanizmy obronne i adaptacyjne. Przeniesienie i przeciwprzeniesienie w procesie terapeutycznym osób wykazujących cechy psychopatii.	

W3	Pierwotne mechanizmy obronne osób stosujących przemoc oraz uwikłanych w konflikt z prawem. Wycofanie, zaprzeczanie, onnipotentna kontrola, idealizacja i dewaluacja, projekcja, introjekcja, identyfikacja projekcyjna, rozszczepienie, dysocjacja jako mechanizmy niedojrzałej osobowości.	
W4	Nadużycia i ich skutki w rozwoju osobowości. Diagnoza stanów traumatycznych, praca z żalem i gniewem. Pomoc i psychoterapia ofiar nadużyć i przemocy ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież.	
W5	Resocjalizacja nieletnich sprawców – dylematy, implikacje na temat sposobów zmiany funkcjonowania. Zadania psychologa. Problemy i trudności w psychoterapii sprawców. Psychoterapia jako leczenie zaburzeń. Resocjalizacja poprzez psychoterapię.	
Lp.	Ćwiczenia	
T1	Nieprzystosowanie społeczne jako problem interdyscyplinarny. Objawy, etiologia i ujęcia definicyjne niedostosowania społecznego. Teorie objaśniające zaburzenia w zachowaniu w świetle literatury przedmiotu oraz współczesnych badań naukowych: organiczna, psychodynamiczna, behawioralna, ekologiczna, socjologiczna, kulturowa. Psychologiczna analiza symptomów nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
T2	Typologie zaburzeń w zachowaniu i niedostosowaniu społecznym. Typologia Stotta-Konopnickiego i Achenbacha, rozwój zaburzeń w zachowaniu w kierunku przestępczości.	
T3	Psychologiczne podstawy procesu resocjalizacji. Hormistyczne podejście Mc Dougala i Burta. Zagadnienie kanalizacji i sublimacji. Psychodynamiczne podejście do resocjalizacji, rola psychoanalizy Freuda. Podejście behawioralne i proces przewarunkowania. Podejście kognitywno-behawioralne. Granice resocjalizacji. Możliwości psychologa.	
T4	Diagnoza nieprzystosowania społecznego aspekty psychologiczne i resocjalizacyjne. Pojęcie diagnozy resocjalizacyjnej. Diagnoza resocjalizacyjna w ujęciu S. Górskiego. Trójczłonowa diagnoza resocjalizacyjno-penitencjarna według A. Lewickiego, L. Paryzka i B. Waligóry. Podstawowe elementy diagnozy resocjalizacyjnej w ujęciu L. Pytki. Znaczenie diagnoz medycznych i psychologicznych.	
T5	Nieprzystosowanie społeczne na poziomie szkolnym. Wagary, uzależnienia, agresja i przemoc, brak respektu dla szkoły i wychowawców, wiązanie się z negatywnymi grupami. Rola diagnozy danego przypadku dla profilaktyki i interwencji psychologa. Możliwości i ograniczenia w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie.	
T6	Przestępczość nieletnich i młodocianych. Prawnokarna definicja nieletniego i młodocianego. Odpowiedzialność prawna nieletnich. Przestępczość dziewcząt i chłopców z podziałem na kategorie. Zmiany w dynamice i strukturze przestępczości nieletnich i młodocianych - implikacje dla psychologa.	
T7	Wpływ rodziny na nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży. System rodzinny a nieprzystosowanie jednostki. Rozkład więzi rodzinnych i dysfunkcyjny dom.	

T8	Patologia zachowań dzieci i młodzieży w grupach społecznych. Wpływ grupy rówieśniczej na nieprzystosowanie społeczne. Subkultury młodzieżowe. Dewiantyczne zachowania kibiców sportowych, przyczyny i skutki. Psychomanipulacje w patologicznych sektach religijnych.	
T9	Profilaktyka patologii społecznej dzieci i młodzieży. Możliwości przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu i patologiom. Pomoc psychologiczna, telefonu zaufania, online. Trening zastępowania agresji. Formy opieki zastępczej, częściowej i całkowitej. Instytucje pomocowe. Podstawowe formy pracy z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie.	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	Egzamin pisemny lub ustny	wiedza
Ćwiczenia	Udział w dyskusji oraz prezentacja/projekt, kolokwium	umiejętności, kompetencje społeczne
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego/ustnego, kolokwium, przedłożenia prezentacji lub projektu, a także udziału studenta w dyskusji.		
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Ocena kształtująca: a) w zakresie wykładów: - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach; b) w zakresie ćwiczeń: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się). Ocena podsumowująca: Wykład: ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym. Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus 51%-60% - dst. 50% – ndst.		

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z kolokwium, ocena przygotowanego przez studenta projektu/prezentacji, ocena prezentacji projektu, ocena aktywności w trakcie dyskusji, ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	60	40
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	4	4
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne, samodzielne przygotowanie się do zajęć, egzaminów, zaliczeń	15	35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	75h = 3 ECTS	75h = 3 ECTS

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Urban. B, Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000

Grzesiuk L. (red.), Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy, Warszawa 2000

Zjawiska patologiczne wśród młodzieży i możliwości przeciwdziałań, red. Sołtysiak T., Kowalczyk-Jamnicka M., Bydgoszcz 2007

Szymański A., Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Wybrane problemy, Warszawa 2010

Gingrich P., Psychospołeczne komponenty nieprzystosowania, Lublin 2007

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Madanes C., Przemoc w rodzinie. Psychoterapia sprawców i ofiar, Gdańsk 2004

Herman Levis J., Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, Gdańsk 1998

Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1998

Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007

Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1998

Inne materiały dydaktyczne: